

LEVEL UP: COMPETENCES OF THE FUTURE
PRACA Z OSOBAMI ZE SKŁONNOŚCIAMI DO SAMOBÓJSTW –
NIE BÓJ SIĘ PROSIĆ O POMOC

SCENARIUSZ 11

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu we współpracy z

UK- BUTTERFLIES LTD z Wielkiej Brytanii

EDU SMART TRAINING CENTER LIMITED z Irlandii

realizuje projekt ERASMUS+, Akcja 2:

Partnerstwa strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych pn.:

„Level up- competences of the future”

2018-1-PL01-KA202-050624

Projekt jest dofinansowany z programu Erasmus+

Scenariusz 11 LEVEL UP

Temat: PRACA Z OSOBAMI ZE SKŁONNOŚCIAMI DO SAMOBÓJSTW – MYŚLI SAMOBÓJCZE

Czas trwania spotkania: 3 godziny zegarowe podzielne na spotkania.

Odbiorcy:

Odbiorcami spotkań są rodziny,

Ze scenariusza mogą korzystać pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodziny oraz wszyscy pozostali specjaliści pracujący z rodziną borykającą się z trudnościami wynikającymi z rozvodu.

Uczestnicy

W spotkaniach może uczestniczyć cała rodzina, poszczególni członkowie rodziny samodzielnie, osoby dorosłe bez dzieci lub osoby dorosłe z dziećmi np.:

- Mama z dzieckiem/ dziećmi
- Tata z dzieckiem/ dziećmi
- Mama i tata z dzieckiem/ dziećmi
- Mama z tatą
- Cała rodzina

W uzasadnionych przypadkach można na spotkanie zaprosić osoby istotne z życia dziecka/dzieci np. babcia, dziadek itp.

Metody pracy

- studium przypadku (case study)
- psychoedukacja
- miniwykład
- praca w grupach

- praca indywidualna
- techniki relaksacyjne
- burza mózgów

Materiały potrzebne do realizacji spotkania:

- karty pracy
- pisaki
- kredki
- markery
- nożyczki
- kartki samoprzylepne
- papier flipchart
- kartki A4
- długopisy

Scenariusz zawiera w sobie ćwiczenia i indywidualne karty pracy na 3 spotkania trwające 1 godzinę zegarową każde.

Osoba korzystająca decyduje sama w jakiej kolejności skorzysta z proponowanych treści.

Cel spotkań:

Celem zajęć jest psychoedukacja rodziny w zakresie form pomocy w przypadku wystąpienia u przynajmniej jednego członka rodziny myśli samobójczych czy zachowań suicydalnych. Podczas zajęć uczestnicy poznają miejsca, w których mogą uzyskać pomoc w zależności od pojawiających się trudności, poznają formy i procedury przyznawanej pomocy dla poszczególnych członków rodziny. Uczestnicy zapoznają się z prawami i obowiązkami rodziców i dzieci, którzy są zaangażowani bezpośrednio lub pośrednio w proces pomocy. Zapoznają się z konsekwencjami poszczególnych zachowań (np. samookaleczeń), a także zdobędą odpowiednie umiejętności do lepszego radzenia sobie z zaistniałymi problemami.

Planowane jest osiągnięcie przez uczestników spotkań następujących rezultatów:

- Zdobycie wiedzy na temat instytucji pomocowych
- Psychoedukacja w zakresie zachowań suicydalnych, samookaleczeń
- Poznanie głównych trudności w rodzinie w związku z radzeniem sobie z obecnością treści samobójczych
- Większe otwarcie i zrozumienie sytuacji osoby doświadczającej myśli samobójczych

Poszczególne zadania warsztatowe będą służyły zwiększeniu zrozumieniu danych zagadnień, wyposażą uczestników w konkretne narzędzia pracy z rodziną,

jak również pozwolą zwiększyć kompetencje interpersonalne, aby lepiej radzić sobie w życiu z chorobą i pojawiającymi się myślami samobójczymi.

Spotkanie 1

Pracownik pomocy społecznej / specjalista podsumowuje poprzednie spotkanie; odpowiada na pytania, jeśli takowe się pojawiły.

Następnie przekazuje klientom / klientowi informacje dotyczące możliwości otrzymania pomocy i omawia je szczegółowo.

Odpowiada na pojawiające się pytania.

Karta Informacyjna

Myśli samobójcze: gdzie szukać pomocy

W sytuacji, gdy masz myśli samobójcze lub doświadcza ich bliska ci osoba, to należy skorzystać z pomocy specjalistów, którzy potrafią udzielić skutecznej pomocy. Nie odwołuj się do decyzji by nie eskalować zmaganiem, przeżywanymi trudnościami i nie przedłużać cierpienia. Szukaj pomocy lekarza psychiatry, psychoterapeuty, specjalisty ds. interwencji kryzysowej.

Specjalistów tych znajdziesz w:

*OŚRODEK
INTERWENCJI
KRYZYSOWEJ*

*Poradnia
Zdrowia
Psychicznego*

*PORADNIA
PSYCHOLOGICZ
NO
PEDAGOGICZNA*

*POWIATOWE
CENTRUM
POMOCY
RODZINIE*

*116 111
TELEFON ZAUFANIA
DLA DZIECI I
MŁODZIEŻY*

*116 123
KRYZYSOWY
TELEFON
ZAUFANIA*

PSYCHOTERAPIA

SZPITAL

*OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ*

*FUNDACJE I
STOWARZYSZENIA*

116 123 – Kryzysowy Telefon Zaufania. Bezpłatny telefon dla osób dorosłych, które są w kryzysie emocjonalnym, potrzebują wsparcia i porady psychologicznej. Dysponuje bazą teleadresową miejsc świadczących profesjonalne wsparcie na

terenie całego kraju. Czynny codziennie (również w soboty, niedziele i święta) między 14.00 a 22.00.

116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży. Bezpłatny telefon dla młodych osób, które doświadczają trudności i potrzebują pomocy poradzeniu sobie z problemami. Czynny codziennie (również w soboty, niedziele i święta) między 12.00 a 22.00.

Prowadzący omawia z rodziną konkretne formy pomocy, gdzie mogą je znaleźć, jakiego rodzaju itp. Warto zaznaczyć, że pierwszym i podstawowym krokiem w przypadku wystąpienia myśli samobójczych jest konsultacja psychiatryczna (zarówno w przypadku dorosłych, jak i dzieci). Myśli samobójcze są realnym zagrożeniem zdrowia i życia, z tego powodu diagnoza lekarska (być może również włączenie leczenia farmakologicznego) jest niezbędna.

Pytania pomocnicze:

- Czy kiedykolwiek korzystaliście w wybranej formy pomocy?

- Jakie macie doświadczenia, wrażenia z danych miejsc?

- Czy obawiacie się czegoś w związku z danym miejscem?

Po zakończeniu miniwykładu i części psychoedukacyjnej pracownik pomocy społecznej przekazuje klientowi kartę do sporządzenia notatek. Po wypełnieniu przez klienta Karty Pracy, pracownik odpowiada na pytania. Jeśli pracownik nie zna odpowiedzi na zadane pytania, informuje o tym klienta wskazując na czas i sposób udzielenia odpowiedzi.

Spotkanie 2

Badanie i odkrywanie funkcji samouszkodzeń.

Głównym celem tego etapu pracy jest uświadomienie osobie bezpośredniego związku między sytuacjami, emocjami, myślami, które aktywizują potrzebę samookaleczenia ciała a podejmowaniem zachowań samouszkodzania.

Prośba o bardzo dokładne, szczegółowe opisanie sytuacji, kiedy pojawiło się samookaleczenie. Zadanie pytań:

- Jak się w tamtym momencie czułeś?

- Co w tamtym momencie przyszło ci do głowy?

- Jakiego rodzaju obrazy, wyobrażenia pojawiły się w Twojej głowie? Czego dotyczyły?

- Jakie myśli pojawiły się w Twojej głowie tuż przed tym, jak się skaleczyłeś?

Opis zachowania, czyli co robię:

Czynniki aktywujące zachowania	Czynnik hamujące zachowania
1. Dlaczego to robię? Co osiągam przez to zachowanie? 2. Co by się stało złego, gdybym tego nie robił? 3. Dlaczego nadal to robię? 4. Dlaczego ja?	1. Co przez to zachowanie straciłem, tracę, stracę? 2. Co by było dobrego, gdybym przestał to robić? 3. Dlaczego chcę przestać to robić?

TWOJE PRZYKŁADY / WNIOSKI / KOMENTARZE

Spotkanie 3

Pracownik pomocy społecznej / specjalista podsumowuje poprzednie spotkanie; odpowiada na pytania, jeśli takowe się pojawiły.

Następnie przekazuje klientom / klientowi informacje dotyczące możliwości otrzymania pomocy i omawia je szczegółowo.

Odpowiada na pojawiające się pytania

Po podsumowaniu etapu wstępnego spotkania, pracownik przechodzi do części praktycznej, którą jest praca z indywidualną kartą pracy " Zastąpienie zachowań ryzykownych zachowaniami bezpieczniejszymi"

Zastąpienie zachowań ryzykownych zachowaniami bezpieczniejszymi – w zależności od funkcji tych zachowań.

Celem tego etapu jest ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji okaleczania się przez nastolatka. Warto ustalić z nastolatkiem plan radzenia sobie w sytuacjach podwyższonego ryzyka podjęcia zachowań samouszkodzających.

Pomocne w tworzeniu planu jest omówienie i uzgodnienie również alternatywnych, bezpieczniejszych form zachowań.

KARTA PRACY INDYWIDUALNEJ - PLAN AWARYJNY

KIEDY WYOBRAŻAM SOBIE JAK SIĘ OKALECZAM, KTÓRE CZĘŚCI CIAŁA PLANUJĘ OKALECZYĆ, SIĘGAM PO PLAN AWARYJNY

Trzymanie kostek lodu w dłoniach, w ustach	Lodowaty prysznic
Klaskanie rękoma aż ścierpną	Masowanie
Rozgryzanie pieprzu, ziela angielskiego lub innych gorzkich przypraw	„Pstrykanie” gumką-recepturką w nadgarstek
Płukanie ust mocnym płynem do zębów	Targanie gazet, papierów
Przyklejanie plastrów w miejsca, gdzie planowane jest okaleczenie	Pisanie po ciele czerwonym długopisem, markerem
Moje sposoby	

WŁASNE PRZEMYŚLENIA I KOMENTARZE

Warto omówić trudności związane z korzystaniem z form pomocy, zarówno techniczne (np. odległość miejsca pomocy, niekorzystne godziny pracy, itp.), jak również emocjonalne (obawa, wstyd). Wspólnie można ustalić działania najbardziej priorytetowe, od których należy zacząć, i kto może w tym pomóc (dalsza rodzina, pracownicy pomocy społecznej, itp.)

S ZDEFINIUJ SYTUACJĘ KONKRETNIE	M KIEDY PODEJMIESZ DZIAŁANIE?	A Czego byś chciał ? Jaki masz plan, żeby to zrobić? Konkretnie wypisz krok po kroku	R Czy ten plan jest realny ?	T Kiedy chcesz to zrobić? Podaj realną datę i czas

- KOMENTARZ I WNIOSKI

Po zakończeniu tej trudnej części zdania, przyszedł czas na trening radzenia sobie ze stresem.

Trening radzenia sobie ze stresem, z emocjami, z trudnymi stanami/sytuacjami, trening komunikacji.

KARTA PRACY INDYWIDUALNEJ

Celem tego etapu pracy jest uczenie akceptowanych społecznie form radzenia sobie z trudnościami oraz komunikacji.

Podczas rozmów warto rozmawiać o tym, czym jest i na czym polega:

- ✓ Dbanie i pielęgnacja własnego ciała

Czy uważasz, że twoje ciało jest ważne? Czy warto o nie dbać?

✓ Opieka nad samym sobą

Co możesz zrobić by lepiej o siebie zadbać, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym? Czy szanujesz swój czas, swoje samopoczucie, potrzeby?

✓ Akceptacja siebie, swoich błędów

Czy czujesz, że masz prawo do popełniania błędów? Co czujesz, gdy coś się nie uda? Czy akceptujesz swoją osobę?

✓ Chwalenie siebie

Kiedy ostatnio pomyślałeś o sobie pozytywnie? Czy zdarza ci się być dumnym z siebie? Za co ktoś cię kiedyś pochwalił?

Na tym etapie należy wykorzystywać również wszelkie znane treningi „radzenia sobie z...”. Szczególnie ważna jest nauka:

- Rozpoznawania, nazywania emocji
- Komunikacji z rodziną, rówieśnikami
- Radzenia sobie ze stresem, rozładowania napięcia

KOMENTARZE I PRZEMYŚLENIA. Co Cię zaskoczyło w tym zadaniu ?